

Aanhangsel bij de statuten van de Stichting Vrede van Utrecht i.o.

Op Koers

Notitie Voortgang Vrede van Utrecht

De Vrede van Utrecht (1713)

In 2013 is het 300 jaar geleden dat de Vrede van Utrecht tussen tal van landen tot stand kwam. Het sluiten van de Vrede van Utrecht in 1713 was een cruciale gebeurtenis voor het ontstaan van het moderne Europa. Drie eeuwen later is er sprake van een Europese Unie. De voorzichtige toenadering van destijds is langzaam maar zeker geëvolueerd naar een Unie met één politiek, monetair en juridisch systeem.

Utrecht was de plaats waar de vrede door de invloedrijke Europese landen gesloten werd. Dit nam 1,5 jaar in beslag. Tijdens dit vredesproces werd een systeem van conflictbeheersing geschapen dat nog steeds actueel is: de intensieve diplomatie. De Vrede van Utrecht maakte een einde aan een lange periode van grote en verwoestende oorlogen en vormt het begin van een periode van culturele en maatschappelijke vooruitgang. De Vrede van Utrecht is tot op de dag van vandaag een bekende historische mijlpaal in veel Europese landen.

De herdenking in 2013 van de Vrede van Utrecht is voor Provinciale Staten aanleiding geweest een Agenda 2010 project te starten met de centrale doelstelling: de versterking van de *culturele infrastructuur* (cultuur en cultureel erfgoed) in stad en regio, dit als opmaat naar een grootse herdenking in 2013 en vervolgens naar de aanwijzing van Utrecht als Europees Culturele hoofdstad in 2018.

Uit onderstaande notitie blijkt dat het Agenda 2010 programma Vrede van Utrecht goed op koers ligt. Het stadium van kwartier maken nadert de eindfase. Het programma begint, mede gelet op het draagvlak bij partners, rijp te worden voor de overgang naar een definitieve organisatievorm voor het project. Deze stap kan in 2005 genomen worden na de besluitvorming over deze notitie. De notitie is het gevolg van de afspraak in juni 2004 dat uw commissie ten aanzien van dit Agenda 2010 project eind 2004 een nader voorstel zou krijgen over de uitwerking van doelstellingen. In deze notitie scherpen wij de doelstellingen aan door middel van het benoemen van culturele thema's en randvoorwaarden; hiermee wordt tevens een beoordelingskader vastgesteld voor de projecten die worden opgenomen in de jaarprogramma's.

Als bijlage bij deze notitie treft u het jaarprogramma voor 2005 aan; dit programma vormt een concretisering van de inhoudelijke koers die in de notitie wordt voorgesteld.

Met deze notitie gaan wij tevens in op het verzoek van Provinciale Staten (amendement nr. 1 B d.d. 4 oktober 2004) waarin gevraagd wordt een integrale discussie te voeren over het Agenda 2010 project Vrede van Utrecht. Aanleiding tot dit verzoek was (met name) het onderbrengen van het project WK-jeugdvoetbal in het jaarprogramma 2005 van het project; hierdoor zou onduidelijkheid zijn ontstaan over het domein en de doelstellingen van het project Vrede van Utrecht en de daarbij passende projecten. Bij nader inzien zijn wij van mening dat het WK-project niet past binnen de doelstellingen van de Vrede van Utrecht; wij presenteren dit project inmiddels ook niet meer als een Vrede van Utrecht initiatief. Zoals gezegd, deze notitie beoogt een helder (toetsings)kader te bieden voor de deelprojecten die in het kader van de Vrede van Utrecht worden uitgevoerd.

De notitie is als volgt opgebouwd:

1. Besluitvorming en plan-en organisatieontwikkeling toe nu toe
2. Draagvlak en enthousiasme bij de samenwerkingspartners
3. Aanscherping programmadoelstellingen (doelstellingen, thema's, randvoorwaarden, beoordelingskader nieuwe projecten)
4. Jaarprogramma 2005
5. Voorzet toekomstige (bestuurlijke) organisatie van de Vrede van Utrecht
6. Globaal overzicht overige activiteiten Programma Vrede van Utrecht in 2005

1. Besluitvorming en plan- en organisatieontwikkeling tot nu toe

Mei 2003: Start

Het project Vrede van Utrecht is op 1 mei 2003 gestart. Er is een kwartiermaker (projectleider) aangesteld met de opdracht een overeenkomst tot stand te brengen tussen minimaal provincie en gemeente Utrecht en, zo mogelijk, ook met andere regionale partners. Ook dient de kwartiermaker een passende organisatievorm (rechtspersoon en werkapparaat) te ontwikkelen voor het meerjarige project Vrede van Utrecht.

Sinds de start hebben provincie en gemeente Utrecht het initiatiefnemerschap op zich genomen. Er is een gezamenlijk projectteam opgericht en een gezamenlijk plan van aanpak ontwikkeld.

Januari 2004: Goedkeuring Plan van aanpak en meerjarig financieel kader

In oktober 2003 is uw commissie door middel van een presentatie geïnformeerd over het project. Op 26 januari 2004 heeft uw commissie vervolgens ingestemd met het Plan van Aanpak en de meerjarige begroting.

Voor de periode 2004 t/m 2006 is daarmee een jaarlijks financieel kader vastgesteld voor het project van € 300.000 aan voorbereidingskosten (werkapparaat etc.) en € 850.000 (waarvan € 200.000 uit het provinciale budget voor cultuur) aan uitvoeringskosten (projecten jaarprogramma's). De gemeente Utrecht stelt op jaarbasis ook € 300.000 aan voorbereidingskosten beschikbaar en € 850.000 aan uitvoeringskosten.

Ook hebben wij – separaat - besloten om de begroting van het project Vrede van Utrecht voor het jaar 2005 op te hogen, in verband met het eerdere besluit van ons college om een provinciale bijdrage te leveren in de dekking van het tekort van het evenement WK Jeugdvoetbal en om het risico van dit evenement te dekken uit de middelen Agenda 2010 algemeen. Ook de Commissie ZCW heeft hiermee destijds ingestemd.

April 2004: Ondertekening samenwerkingsovereenkomst en perspresentatie

Er is een intentieovereenkomst en een uitvoeringsconvenant (spelregels voor de samenwerking) met de Gemeente Utrecht vastgesteld. Op 21 april zijn beide documenten ondertekend door de betrokken wethouder en gedeputeerde en is het project uitgebreid gepresenteerd aan de pers.

Juni 2004: Goedkeuring programma 2004

In mei 2004 heeft ons college het uitvoeringsprogramma voor 2004 definitief vastgesteld. Het definitieve jaarprogramma 2004 is samen met een voortgangsrapportage voor kennisgeving aangenomen door de Cie. ZCW (vergadering 7 juni 2004). De projecten van het jaarprogramma 2004 zijn volop in uitvoering. Begin 2005 wordt het jaarprogramma geëvalueerd.

Zomer/najaar 2004: Aanscherping doelstellingen en opstelling jaarprogramma 2005

Deze notitie vormt een weerslag van de activiteiten die op dit punt zijn ondernomen.

Najaar 2004: Ontwikkeling werkorganisatie Vrede van Utrecht

Voor de uitvoering van het projectenprogramma 2004 is een voorlopige werkorganisatie ingericht en zijn werkafspraken gemaakt met de gemeente. De provincie zal optreden als kassier, de gemeenschappelijke administratie verzorgen en optreden als inhoudelijk coördinator van het uitvoeringsprogramma 2004. Deze tijdelijke werkorganisatie vormt de basis voor de inrichting van de definitieve werkorganisatie. Na de inhoudelijke herijking zullen wij een besluit nemen over de bestuurlijke structuur en het werkapparaat voor het project in de komende jaren (zie ook paragraaf 4).

2. Draagvlak en enthousiasme bij de samenwerkingspartners

De belangrijke partners voor provincie en de gemeente zijn in dit project: Universiteit Utrecht, de Utrechtse kunst en erfgoedinstellingen, andere Utrechtse gemeenten, de Kamer van Koophandel, het Utrechtse bedrijfsleven, de toeristenbranche en andere Europese landen.

Een externe verkenning heeft duidelijk gemaakt dat er veel enthousiasme bestaat voor het "Vrede van Utrecht" initiatief. Er is een duidelijk draagvlak voor de versterking van de culturele infrastructuur in de regio Utrecht, ook ten gunste van sociale ontwikkeling en economische groei.

De externe verkenning heeft tegelijk duidelijk gemaakt hoeveel initiatieven (Europese evenementen, cultuurprojecten, stedelijke en regionale promotieprojecten) er op stapel staan, maar ook hoe weinig intersectorale samenwerking er bestaat rond deze initiatieven.

De mogelijkheden voor (langdurige) samenwerking met universiteit, Hogeschool, Kamer van Koophandel, bedrijven, UTR, stadspromotie, gemeente Amersfoort en andere gemeenten zijn inmiddels onderzocht. De samenwerking met universiteit moet leiden tot een samenwerkingsovereenkomst en/of tot participatie in het bestuur van de op te richten stichting Vrede van Utrecht; ten behoeve van de deelname van de andere partners wordt een in- en uitstapprocedure ontwikkeld.

3. Aanscherping programmadoelstellingen (doelstellingen, thema's, randvoorwaarden, beoordelingskader nieuwe projecten)

3.1. Programmadoelstellingen en resultaten:

Doelstellingen

De belangrijkste doelstellingen uit het vastgestelde plan van aanpak (*GS en Cie. ZCW 26-1-04*):

- de versterking van (de kwaliteit van) de culturele infrastructuur (in brede zin) in stad en provincie;
- het vergroten van de directe betrokkenheid van de bevolking bij (de ontwikkeling van) sociaal-culturele activiteiten in stad en regio;
- bijdragen aan (het bewustzijn van) het belang van Europese samenwerking voor bedrijven en organisaties, voor overheden en burgers;
- een duurzame nationale en internationale profilering van Utrecht en de versterking van de magneetfunctie van Utrecht op kennisintensieve bedrijven, werkers in de kenniseconomie en creatieve industrie en op toeristen;
- de versterking van de intersectorale samenwerking binnen en vanuit de stad en provincie Utrecht.

Resultaten

Het programma leidt minimaal tot de volgende resultaten (vastgelegd in het Plan van Aanpak):

1. *In 2013 vindt een grootse manifestatie plaats ter viering van 300 jaar Vrede van Utrecht.*
Het topevenement wordt een Utrechts feest met nationale en internationale uitstraling. Tijdens de manifestatie wordt onder meer een nieuwe Vrede van Utrecht gesloten en komen de leiders van de Europese landen opnieuw bijeen om de Europese samenwerking te vieren en te herdenken, wordt een wetenschappelijk forum gehouden over de Europese politiek, wordt door het Centraal Museum een grote Europese historische tentoonstelling georganiseerd en wordt er in Utrecht een groots Europees Muziek- en theaterfestival gehouden. Het Te Deum dat Händel in 1713 schreef voor de Vrede van Utrecht, zal het hoogtepunt zijn van het concert in aanwezigheid van de Europese leiders.
2. *Investeringsprogramma Vrede van Utrecht 2004-2013*
Het gaat om een reeks van investeringen in de culturele (cultuur en cultureel erfgoed) infrastructuur die in de loop van het programma – op basis van specifieke thema's - geselecteerd en gerealiseerd worden. De deelinvesteringen zullen op feestelijke momenten gevierd en gepresenteerd worden als onderdeel van de Vrede van Utrecht. Op deze manier wordt zichtbaar dat de Vrede van Utrecht leidt tot kwaliteitsverbetering en profilering van het Utrechtse imago.
3. *Evenementenagenda programma Vrede van Utrecht 2004-2013*
Naast een investeringsprogramma wordt, op basis van de gekozen thema's en aansluitend op stedelijke en regionale promotieactiviteiten, een evenementenagenda gerealiseerd. Deze evenementenagenda kent jaarlijkse manifestaties en evenementen in de aanloop naar 2013. De Vrede van Utrecht zal nieuwe activiteiten initiëren en een kader bieden aan al in gang gezette (internationale) activiteiten met de regio Utrecht als middelpunt.
4. *In 2018 krijgt dit meerjarige programma hopelijk een feestelijk vervolg wanneer Utrecht wordt uitgeroepen tot Europese Culturele Hoofdstad*
Regio Utrecht krijgt hiermee de kans zichzelf opnieuw (inter-)nationaal te profileren. Het biedt ook gelegenheid de resultaten van het kwalitatieve investeringsprogramma na het bereiken van een hoogtepunt in 2013 op hoog niveau te houden. Strikt genomen ligt dit resultaat na de einddatum van de Vrede van Utrecht. Echter het programma beoogt voor het bereiken van dit resultaat een basis te leggen.

Toelichting bij doelstellingen en resultaten:

Anno 2004 zijn de herdenking van de Vrede van Utrecht en de kandidering als culturele hoofdstad verre bestemmingen. De weg naar deze mijlpalen toe vinden wij echter minstens zo belangrijk.

Wij willen met het project of beter *meerjarig programma* Vrede van Utrecht de culturele infrastructuur versterken en de aantrekkingskracht van stad en regio voor innovatieve bedrijvigheid vergroten. In een reeks van jaren wordt Utrecht cultureel verder op de (internationale) kaart gezet door een uitgekiende selectie van manifestaties en andere topevenementen en met de opbouw van structurele, sterke samenwerkingsverbanden binnen en buiten regio en stad Utrecht.

Cultuur en cultureel erfgoed vormen het fundament van het programma. Vanuit dit brede culturele programma worden inhoudelijke en programmatische verbindingen gelegd met andere sectoren, zoals: onderwijs en wetenschap, sociaal beleid, stedelijke en regionale promotie en toerisme.

Het programma zal dan ook aansluiten op de bestaande samenwerking tussen gemeente en provincie [onder meer Cultuurconvenant Midden-Nederland 2005-2008 en Jonge Ruimte (2003)].

Tevens wordt aansluiting gezocht bij rijksinvesteringen in het kader van internationaal cultuurbeleid en het programma Cultuur en Economie.

Gemeente en provincie willen zich inspannen om meer mensen tot kennismaking met de regio te verleiden. De stad Utrecht heeft een groot en sterk *cultureel aanbod*, bestaande uit vele theaters, bioscopen, concertzalen, musea en een huis voor amateurkunst. De regio Utrecht heeft een enorme rijkdom aan *cultureel erfgoed*: een combinatie van de gave oude binnensteden van Utrecht en Amersfoort en kleinere Utrechtse stadjes, werelderfgoederen zoals De Hollandse Waterlinie en het Rietveld-Schröderhuis en historische landschappen als de Romeinse Limes, Vechtstreek en Heuvelrug.

De culturele, historische en andere schatten van Utrecht zijn het waard om door een breed publiek beleefd te worden; het achterblijvende *toerisme* in stad en regio verdient dan ook een sterke impuls. Kunst en cultuur zijn ook motoren voor innovatie, participatie en creativiteit (zie G4-manifest). Cultuur werkt als magneet, zowel binnen als buiten de stadsgrenzen. Zo is de aanwezigheid van veel culturele bedrijvigheid ook van groeiend *economisch* belang. Niet alleen factoren als bereikbaarheid en woongenot bepalen het leefklimaat in een regio, maar ook het culturele aanbod en de nabijheid van een historische binnenstad. Culturele voorzieningen zijn daarmee een vestigingsfactor voor bedrijven, zeker in Midden-Nederland met zijn hoogwaardige dienstverlening en hoog opgeleide werknemers. Vanuit Unie 3 (platform van vooraanstaande Utrechtse ondernemers, bestuurders en wetenschappers) is aangegeven dat het culturele profiel van de regio om impulsen vraagt.

In grootstedelijke en regionale ontwikkelingen is de rol van kunst en cultuur ook van groot belang voor *leefbaarheid* en *sociale samenhang*. (Multi)culturele activiteiten en ontmoetingen zijn van groot belang voor de kwaliteit van leven en geven uitdrukking aan de eigen identiteit van een regio. Inmiddels is algemeen bekend dat fysieke investeringen (als de bouw van Leidsche Rijn en Vathorst) ook gepaard moeten gaan met (onder meer) culturele investeringen.

Kortom: het programma Vrede van Utrecht legt verbindingen tussen de sociale, fysieke en economische pijlers en daagt uit tot intersectorale samenwerking in regionaal verband. Het programma behelst niet alleen de uitvoering van projecten en evenementen, maar zal - zeker in de komende jaren - vooral gericht zijn op blijvende investeringen in de culturele infrastructuur in de regio. Van groot belang is ook de Europese samenwerking die in dit programma – met regio Utrecht net als 300 jaar geleden als middelpunt – zichtbaar betekenis moet gaan krijgen.

3.2. Thema's

Het programma Vrede van Utrecht vindt zijn uitwerking in jaarlijkse programma's met concrete projecten. Cultuur en cultureel erfgoed zijn brede begrippen. De vraag is dus welke activiteiten het meest bijdragen aan de programmadoelen. Om focus aan te brengen in het programma hebben wij gemeend de programmadoelen uit te werken in een aantal culturele thema's, namelijk:

- *Oorlog en vrede*

De Vrede van Utrecht in 1713 markeert het eind van de Spaanse successie-oorlogen en het begin van samenwerking en de intensieve diplomatie in het oude Europa.

Nu in het eerste decennium van 21^e eeuw beleven wij ingrijpende politieke, sociale en economische ontwikkelingen, oorlogen, terrorisme en fundamentalisme.

Hoe geven we nu en in de toekomst vorm aan democratie, aan vrijheid van meningsuiting? Wat is er nodig voor een open samenleving? Kunstenaars stellen vragen, maken dilemma's voelbaar, houden ons een spiegel voor en inspireren tot debat over onze toekomst.

- *Ontmoeting en dialoog*
Open economisch verkeer, open grenzen. Maar ook mentale grenzen, culturele verschillen, onbegrip. Dialoog, ontmoeting van culturen, uitwisseling van ideeën zijn nodig om het nieuwe Europa vorm te geven. Samen met de Universiteit, de Hogeschool voor de Kunsten, de Jaarbeurs, de culturele instellingen willen wij in de aanloop naar 2013 een aantal internationale symposia, congressen, festivals en uitwisselingsprogramma's voor kunsten en wetenschappen organiseren. Dit met het doel om zowel het culturele en economische klimaat in stad en regio als de Europese dialoog te voeden.
- *Hedendaags verleden.*
Voor het behouden, bewaren en beschermen van cultuurhistorisch erfgoed is verbeelding nodig. Wij willen allereerst de kracht van de creatieve sector mobiliseren door te stimuleren dat kastelen, landgoederen, verdedigingslinies als toneel/locatie, als inspiratiebron worden genomen voor projecten van beeldende kunstenaars, theatermakers, (landschaps)architecten, ontwerpers, schrijvers. Verder willen wij investeren in projecten voor beter behoud en nieuwe bestemmingen van monumentaal erfgoed en willen wij met concrete opdrachten, prijsvragen, publicaties en audiovisuele producties het erfgoed voor het publiek toegankelijker maken.
- *Vernieuwing en ruimte voor talent*
De Vrede van Utrecht ging vooraf aan een nieuwe periode van culturele en maatschappelijke vooruitgang en vernieuwing.
Een van de uitdagingen van deze tijd is dat talent dat hier wordt opgeleid moet worden gekoesterd en aan de regio gebonden. Creatieve mensen zijn als dragers en vernieuwers onontbeerlijk voor het culturele klimaat. Wij zullen investeren in ateliers en oefenruimten en – mede in samenwerking met de hogeschool voor de kunsten - andere projecten ontwikkelen die voor de binding van jong talent aan Utrecht van belang zijn. Jonge kunstenaars en wetenschappers uit de jaargang 2005 worden uitgenodigd mee te denken en mee te werken in het programma Vrede van Utrecht en gevolgd in hun ontwikkeling.

3.3. Overige randvoorwaarden:

- Alleen projecten die een duidelijke bijdrage leveren aan de realisatie van de programmadoelen en die passen binnen de geformuleerde thema's, kunnen worden opgenomen in een jaarprogramma Vrede van Utrecht;
- De resultaten die met het programma worden geboekt worden bijgehouden op projectniveau en programmaniveau. Meting vindt plaats op per project te formuleren resultaten (bijv. aantallen publiekscijfers en - op termijn - op het ontwikkelen van aantrekkingskracht en naamsbekendheid);
- De ruimte voor de samenstelling van het programma in een nieuw jaar wordt mede bepaald door de doorloop van projecten op grond van besluitvorming in het voorgaande jaar;
- Bij de samenstelling van zowel het evenementen als het investeringsprogramma is aandacht voor een evenwichtige verdeling over de verschillende culturele disciplines (met bijzondere aandacht voor activiteiten en investeringen op het gebied van cultureel erfgoed) en ook voor een goede intersectorale samenwerking;
- Het programma moet voor/door een breed (regionaal) publiek toegankelijk zijn en gekend worden;
- Bij de samenstelling van het programma wordt uitgegaan van een 50/50 verdeling van het budget tussen enerzijds activiteiten en investeringen en anderzijds tussen stad en regio;
- De internationale component moet een duidelijke plek krijgen in de jaarprogramma's, hetgeen tot uiting komt in de samenwerking met Europese partners en in de marketing van het programma om internationale bekendheid te creëren;
- Vanuit het programma wordt actief vorm gegeven aan het creëren en onderhouden van een regionaal en (inter)nationaal relatiernetwerk. Daarbij gaat speciale aandacht uit naar de zogenaamde kernpartners van het programma, zoals de universiteit, de HKU, de KvK, diverse kunstinstellingen en de andere Utrechtse gemeenten. Met deze kernpartners worden – zo nodig - afzonderlijke overeenkomsten afgesloten, waarin de inhoudelijke en/of financiële participatie wordt vastgelegd;

- In het programma wordt een werkwijze gehanteerd waarbij voldoende draagvlak voor het Vrede van Utrecht-initiatief wordt gecreëerd bij partners uit het culturele veld;
- De jaarprogramma's worden opgebouwd rondom een beperkt aantal 'toppers' met daaromheen een groter aantal kleine evenementen en/of investeringen. De achterliggende gedachte is dat de toppers de naambekendheid creëren die de kleinere activiteiten meetrekken;
- Vanuit het programma wordt een externe geldstroom boven op de geldstroom van de overheden gecreëerd. Hierbij wordt gedacht aan een multiplier van 3 á 5. Met de externe financiers of sponsors worden separate overeenkomsten afgesloten;
- Naast Utrecht komen andere gemeenten in aanmerking voor cofinanciering in het kader van de regionale doelstellingen. De mogelijkheden op dit punt worden nader onderzocht en met de betrokken gemeenten worden afspraken gemaakt over inhoudelijke en financiële deelname; deze afspraken worden vastgelegd in overeenkomsten.

3.4. Inhoudelijk beoordelingskader projecten Vrede van Utrecht

De doelstellingen, thema's en randvoorwaarden vormen samen het inhoudelijk beoordelingskader voor de projecten die opgenomen worden in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Activiteiten en investeringen die een bijdrage leveren aan meerdere dimensies van het programma Vrede van Utrecht hebben de voorkeur.

Het schema op de volgende pagina biedt een samenvattend overzicht:

Vrede van Utrecht 2013

*Hoofddoelen Versterking culturele infrastructuur provincie en stad Utrecht/
Duurzame nationale en internationale culturele profilering regio Utrecht*

Subdoelen	Thema's	Voorwaarden	Resultaten		
<p>Versterking magneet-Functie cultuur op</p> <p>Kennisintensieve bedrijven, werkers in de kenniseconomie, onderwijsinstellingen en op toeristen</p>	Oorlog en vrede	<p>Randvoorwaarden</p> <ul style="list-style-type: none"> -resultaatmeting per project en op programmaniveau -evenwichtige verdeling over culturele disciplines 	2005-2013	2013	2018
<p>Versterking Europese culturele samenwerking</p> <p>door organisaties, kunstenaars, bedrijven, opleidingen, overheden en inwoners regio Utrecht</p>	Ontmoeting en dialoog	<ul style="list-style-type: none"> -activiteiten voor en bekend bij breed (regionaal) publiek -evenwichtige verdeling (50/50) activiteiten en investeringen stad en regio -50/50verdeling budget tussen activiteiten en investeringen 	<p>Jaarprogramma's</p> <p>Vrede van Utrecht</p> <p>met</p> <p>Evenementen</p> <p>en</p> <p>Investerings</p>	<p>Manifestatiejaar</p> <p>Vrede van Utrecht</p> <p>2013</p>	<p>Utrecht</p> <p>Culturele Hoofdstad van Europa 2018</p>
<p>Vergroting betrokkenheid inwoners Utrecht</p> <p>bij culturele activiteiten in stad en regio Utrecht</p>	Hedendaags verleden	<ul style="list-style-type: none"> -concrete internationale samenwerking en internationale marketing -actieve opbouw (inter)nationaal relatie-netwerk 			
<p>Versterking intersectorale samenwerking</p> <p>binnen en vanuit gemeente en provincie, met bedrijfsleven, Kamer van Koophandel, Universiteit Utrecht, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht</p>	Vernieuwing en ruimte voor talent	<ul style="list-style-type: none"> -realisatie derde geldstroom, gewenste multiplier 3-5 -toekenning op basis van verantwoord projectvoorstel, begroting en dekkingsplan, tevens basis voor afrekening 			

4. Jaarprogramma 2005

In het **jaarprogramma 2004** is wat evenementen betreft vooral aangesloten op het Europese voorzitterschap van de EU; op het gebied van investeringen kozen provincie en gemeente voornamelijk voor herbestemming van -vaak monumentale- panden ter versterking van de culturele infrastructuur.

Meer dan in 2004 krijgt het Vrede van Utrecht jaarprogramma 2005 een eigen, herkenbaar en onderscheidend profiel. Een intendant a.i. is gevraagd om het programma 2005 voor te bereiden. Eerste doelgroep is de eigen Utrechtse bevolking. Maar stad en provincie willen ook landelijk en internationaal de aandacht trekken. Het programma Vrede van Utrecht wil staan voor kunst en cultuur die zich uitsprekt, die verbanden (bloot)legt tussen verleden, heden en toekomst, die lokaal samenbrengt met globaal. Zeker in het licht van (recente) ontwikkelingen in de Nederlandse samenleving is een dergelijk appèl op het engagement van kunst en cultuur van wezenlijk belang.

Bij de samenstelling van het programma voor 2005 hebben de elders in dit stuk geformuleerde doelstellingen en thema's als leidraad, maar vooral als inspiratiebron gediend. Bij de verdere uitwerking en invulling van de projecten zal dat zo blijven. Programmamakers, kunstenaars en instellingen op het gebied van kunst, cultuur, cultureel erfgoed e.a. moeten uitgedaagd worden om zich op een creatieve manier tot het Vrede van Utrecht programma te verhouden.

Wil het Vrede van Utrecht programma in de komende jaren een eigen gezicht ontwikkelen, dan zal het initiërend moeten zijn en niet volgend. Natuurlijk kunnen jubilea, openingen en grote (ook niet-culturele) evenementen een goede aanleiding vormen voor Vrede van Utrecht activiteiten. Zolang die activiteiten maar een eigen betekenis houden en niet louter versiering zijn.

Het voornemen is om jaarlijks in de maanden juni en september tot de verbeelding sprekende culturele manifestaties te organiseren die het hart vormen van het Vrede van Utrecht programma. Overige Vrede van Utrecht-activiteiten zullen zo veel mogelijk in de maanden mei t/m oktober worden georganiseerd. In 2005 zal het programma(budget) behalve aan concrete activiteiten ook een ruimte moeten bieden aan de voorbereiding van langlopende projecten voor de jaren daarna. Een voorbeeld is het project 'Strategieën voor Vrede', waarvoor in 2005 een plan van aanpak zal worden gemaakt dat voor het eerst in 2006 (in het kader van de lustrumviering van Universiteit Utrecht) tot zichtbare resultaten moet leiden.

Het jaarprogramma 2005 is opgenomen als bijlage bij deze notitie.

5. Voorzet toekomstige (bestuurlijke) organisatie van de Vrede van Utrecht

De kwartiermaker heeft de opdracht een passende (bestuurlijke) organisatiestructuur te ontwerpen voor de uitvoering van het programma Vrede van Utrecht in de komende jaren. In de opdracht wordt gesproken over de oprichting van een rechtspersoon Vrede van Utrecht. Na instemming van uw commissie over de inhoud van programma, zullen wij – in samenspraak met de gemeente Utrecht – een definitief ontwerp vaststellen voor de bestuurlijke structuur en de inrichting van een werkapparaat.

Voorlopig globaal ontwerp:

Wij gaan er vanuit dat er een stichting in het leven geroepen moet worden voor de uitvoering van het programma Vrede van Utrecht. Hierbij gelden voor ons de volgende overwegingen: Het succes van het programma hangt in grote mate af van de betrokkenheid en inzet van derden (het veld en de markt). Vanuit dit criterium valt er veel voor te zeggen het programma 'dichtbij' het veld te positioneren en meer 'op afstand' van de overheid te plaatsen. Dit resulteert in een programma met een marktimage, minder bureaucratie en een grotere flexibiliteit. Voorwaarde is wel dat het programma 'in control' gehouden wordt, zodat het naadloos aansluit op het beleid van gemeente en provincie.

Voor deze organisatievorm zou dan het volgende gelden:

1. De stichting heeft tot doel een succesvol programma Vrede van Utrecht te ontwikkelen, opgebouwd uit een gelijkwaardig evenementen- en infrastructureel deel, dat resulteert in een grootse herdenking van de Vrede van Utrecht in 2013 en (uiterlijk) in 2018 leidt tot de verkiezing van de stad Utrecht tot de culturele hoofdstad van Europa. De programma-activiteiten dienen plaats te vinden binnen de gestelde kaders en randvoorwaarden, zoals gesteld in het voorgaande, en een tastbare bijdrage te leveren aan de strategische programmadoelstellingen.
2. Het bestuur van de stichting bestaat uit 5 tot 7 leden, waarvan de helft wordt benoemd door de gemeente, de helft door de provincie en de laatste door de benoemde bestuursleden. De bestuursleden zijn topbestuurders uit het bedrijfsleven, het maatschappelijke veld, de culturele of bestuurlijke hoek.
3. Er wordt een Comité van Aanbeveling in het leven geroepen, waarin onder meer de Commissaris van de Koningin van de provincie Utrecht en de burgemeester van de gemeente Utrecht zitting hebben.
4. Het bestuur draagt de voorbereiding en uitvoering van zijn besluiten op aan een directeur (intendant). De directeur is door het bestuur van de stichting gevolmachtigd om, binnen de kaders van de statuten en genomen besluiten, uitvoering te geven aan het programma Vrede van Utrecht.
5. Het bestuur geeft vorm aan haar besluitvorming door middel van een meerjarenstrategie, die vierjaarlijks (in lijn met bestuursperioden) wordt bijgesteld, en jaarplannen die ter instemming (op hoofdlijnen) aan de provincie en gemeente worden voorgelegd. Aan de jaarplannen is een jaarbegroting gekoppeld op basis waarvan provincie en gemeente geld en capaciteit beschikbaar stellen voor het project (binnen het vastgestelde financieel kader voor de periode t/m 2006).
6. Het bestuur sluit met gemeente en provincie een uitvoeringsconvenant waarin de randvoorwaarden voor de uitvoering van het project worden geregeld. Zo worden afspraken gemaakt over de menskracht en de expertise, die door de provincie en gemeente gezamenlijk en gelijkwaardig (om niet) ter beschikking worden gesteld; deze afspraken kunnen zo nodig jaarlijks worden bijgesteld.
7. Jaarlijks legt het bestuur verantwoording aan de provincie en gemeente af door het overleggen van een jaarrekening met een bijbehorende accountantsverklaring. Op basis van een goedgekeurde jaarrekening kunnen provincie en gemeente het stichtingsbestuur dechargeren voor de uitvoering in het afgelopen jaar
8. Tweemaal per jaar rapporteert het stichtingsbestuur over de voortgang, de financiële prognoses en de werving van externe gelden. Hieraan gekoppeld vindt er tweemaal per jaar overleg plaats op bestuurlijk en ambtelijk niveau over de voortgang tussen de stichting en de provincie en gemeente.

6. Globaal overzicht overige activiteiten programma Vrede van Utrecht 2005

- nadere uitwerking bestuurlijk en organisatorisch ontwerp (januari)
- inrichten bestuurlijke- en werkorganisatie (februari/maart)
- nadere uitwerking projectvoorstellen 2005 (januari/februari)
- evaluatie projecten 2004 (maart)
- opstellen meerjarenstrategie en nieuw communicatie- en marketingplan (januari-maart)
- samenwerkingsafspraken met overige samenwerkingspartners (universiteit, Hogeschool, andere gemeenten (januari-december)
- samenwerkingsafspraken en verdere opbouw (inter)nationaal relatienetwerk (januari-december)
- voorbereiding jaarprogramma 2006 (vanaf juli)

Vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Utrecht op 6 december 2004 , met instemming van de Commissie Zorg, Cultuur en Welzijn op 20 december 2004